

Primjeri (čl. 22. ZPDV)

- *Hrvatskom poreznom obvezniku obavljena je ugostiteljska usluga (hrana i piće) od strane mađarskog poreznog obveznika u restoranu u Budimpešti*
 - usluga iz čl. 22. st. 1. ZPDV
 - mjesto oporezivanja je Mađarska, obračunava se mađarski PDV
- *Hrvatski porezni obveznik servira hranu i piće putnicima na trajektu Split – Ancona*
 - usluga iz čl. 22. st. 2. ZPDV
 - mjesto oporezivanja je Hrvatska (početak putovanja), obračunava se hrvatski PDV
 - *na povratku (Ancona – Split), mjesto oporezivanja je Italija, te je tada ista usluga oporeziva talijanskim PDV-om (hrvatski porezni obveznik mora provjeriti svoje porezne obveze u Italiji)*

www.teb.hr

57

Iznajmljivanje prijevoznih sredstava (čl. 23. ZPDV)

Kratkotrajno iznajmljivanje prijevoznih sredstava smatra se neprekidno korištenje prijevoznog sredstva najviše 30 dana (u slučaju plovila, najviše 90 dana)

- Usluga kratkotrajnog iznajmljivanja prijevoznog sredstva oporezuje se prema mjestu gdje se ta sredstva stavljaju na raspolaganje primatelju uslugu (čl. 23. st. 1. ZPDV)
 - primjena na B2B i B2C usluge!
- Usluga dugotrajnog iznajmljivanja prijevoznih sredstava osobi koja nije porezni obveznik oporezuje se prema mjestu gdje ta osoba ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište (čl. 23. st. 2. ZPDV)
 - primjena samo na B2C usluge!

www.teb.hr

58

Priloga

Iznajmljivanje prijevoznih sredstava (čl. 23. ZPDV)

- Usluga dugotrajnog iznajmljivanja plovila za razonodu osobi koja nije porezni obveznik oporezuje se prema mjestu gdje je to plovilo stvarno stavljeno na raspolaganje korisniku, ako tu uslugu obavi isporučitelj iz mjesta u kojem ima sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu koja se nalazi u tom mjestu (čl. 23. st. 3. ZPDV)
 - dugotrajno = neprekidno više od 90 dana
 - primjena samo na B2C usluge!

Primjeri (čl. 23. ZPDV)

- *Hrvatski porezni obveznik iznajmljuje jedan automobil građaninu iz Srbije na razdoblje od 12 dana, a drugi automobil poreznom obvezniku iz Slovenije na razdoblje od 4 dana. Automobili se stavljaju na raspolaganje u Hrvatskoj*
 - usluge iz čl. 23. st. 1. ZPDV
 - mjesto oporezivanja oba najma je Hrvatska, obračunava se hrvatski PDV
- *Austrijski porezni obveznik iznajmljuje automobil hrvatskom poreznom obvezniku na razdoblje od 2 dana. Automobil se stavlja na raspolaganje u Austriji*
 - usluga iz čl. 23. st. 1. ZPDV
 - mjesto oporezivanja je Austrija, obračunava se austrijski PDV

Primjeri (čl. 23. ZPDV)

- *Hrvatski porezni obveznik iznajmljuje automobil građaninu iz Slovenije na razdoblje od 40 dana. Automobili se stavljaju na raspolaganje u Hrvatskoj*
 - usluga iz čl. 23. st. 2. ZPDV
 - mjesto oporezivanja je Slovenija, hrvatski porezni obveznik mora provjeriti svoje porezne obveze u Sloveniji
- *Hrvatski porezni obveznik iznajmljuje automobil poreznom obvezniku iz Slovenije na razdoblje od 40 dana. Automobili se stavljaju na raspolaganje u Hrvatskoj*
 - usluga iz čl. 17. st. 1. ZPDV
 - mjesto oporezivanja je Slovenija, porezna obveza prenosi se na slovenskog poreznog obveznika

www.teb.hr

61

Primjeri (čl. 23. ZPDV)

- *Hrvatski porezni obveznik iznajmljuje jedrilicu građaninu iz Švedske na razdoblje od 10 dana. Jedrilica se stavlja na raspolaganje u Hrvatskoj.*
 - usluga iz čl. 23. st. 1. ZPDV
 - mjesto oporezivanja je Hrvatska, obračunava se hrvatski PDV
- *Hrvatski porezni obveznik iznajmljuje jedrilicu građaninu iz Švedske na razdoblje od 92 dana. Jedrilica se stavlja na raspolaganje u Hrvatskoj*
 - usluga iz čl. 23. st. 3. ZPDV
 - mjesto oporezivanja je Hrvatska, obračunava se hrvatski PDV

www.teb.hr

62

Ostale usluge koje se obavljaju osobama izvan EU koje nisu porezni obveznici (čl. 24. ZPDV)

- Slijedeće usluge se oporezuju prema mjestu gdje primatelj usluge ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište:
 - prijenos i ustupanje autorskih prava, patenata, licencija, zaštitnog znakovlja i sl. prava
 - usluge oglašavanja
 - usluge konzultanata, inženjera, odvjetnika, računovođa, prevoditelja i druge sl. usluge savjetovanja
 - usluge obrade podataka,
 - ustupanje informacija, uključujući informacije o poslovnim postupcima i iskustvu (know-how)
 - bankarske i financijske transakcije, osiguranje
 - iznajmljivanje pokretne imovine, osim prijevoznih sredstava
 - i ostalo navedeno u čl. 24. ZPDV...
- Primjena samo na B2C usluge!

Primjeri (čl. 24. ZPDV)

- *Hrvatski porezni obveznik obavlja odvjetničke usluge građaninu iz Čilea*
 - usluga iz čl. 24. ZPDV
 - mjesto oporezivanja je Čile, hrvatski porezni obveznik mora provjeriti svoje porezne obveze u Čileu
- *Hrvatski porezni obveznik obavlja odvjetničke usluge građaninu iz Španjolske*
 - usluga iz čl. 17. st. 2. ZPDV
 - mjesto oporezivanja je Hrvatska, obračunava se hrvatski PDV

B2C

Telekomunikacijske usluge, usluge radijskog i TV emitiranja i elektronički obavljene usluge (čl. 26. ZPDV)

- Članak 26. ZPDV primjenjuje se isključivo na usluge koje se obavljaju osobama koje nisu porezni obveznici (B2C)!
- Oporezuju se prema mjestu gdje primatelj usluge ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište
- Telekomunikacijske usluge:
 - prenošenje, emitiranje, i prijam signala, teksta, slike i zvukova ili informacija bilo koje vrste putem žica, radija, optičkih ili drugih elektromagnetskih sustava, uključujući s tim uslugama povezani prijenos ili ustupanje prava na korištenje kapaciteta za takvo prenošenje, emitiranje ili prijam
 - uključuju i omogućavanje pristupa globalnim informacijskim mrežama

www.teb.hr

65

Telekomunikacijske usluge, usluge radijskog i TV emitiranja i elektronički obavljene usluge (čl. 26. ZPDV)

- Elektronički obavljene usluge:
 - isporuka web-sjedišta, udomljavanje web-sjedišta, daljinsko održavanje programa i opreme,
 - isporuka računalnih programa i njihovo ažuriranje,
 - isporuka slika, tekstova i informacija te omogućavanje pristupa bazama podataka
 - isporuka glazbe, filmova i igara, uključujući igre na sreću i kockarske igre te emitiranje političkih, kulturnih, umjetničkih, sportskih, znanstvenih i zabavnih programa i priredbi
 - učenje na daljinu

www.teb.hr

66

Identificiranje osoba koje nisu porezni obveznici u drugim državama članicama

- *čl. 18. PROVEDBENE UREDBE VIJEĆA 282/2011*
 - ♦ *neovisno o tome raspolaže li suprotnim informacijama, isporučitelj telekomunikacijskih usluga, usluga emitiranja ili elektronički isporučених usluga smije smatrati da je korisnik usluga s poslovnim nastanom u Zajednici (EU) osoba koja nije porezni obveznik **dokle god mu taj korisnik usluga ne dostavi svoj PDV identifikacijski broj***

Primjeri (čl. 26. ZPDV)

- *Hrvatski porezni obveznik obavlja usluge održavanja softvera (elektronički obavljene usluge) građanima u Sloveniji, Austriji, Belgiji, BiH, Makedoniji i Srbiji*
 - ♦ *usluge iz čl. 26. ZPDV*
 - ♦ *mjesto oporezivanja usluge je u svakoj državi u kojoj se usluga obavlja (Slovenija, Austrija, Belgija, BiH, Makedonija i Srbija)*
 - ♦ *hrvatski porezni obveznik mora provjeriti svoje porezne obveze u svim državama u kojima obavlja predmetne usluge*
- *Kod obavljanja predmetnih usluga osobama koje nisu porezni obveznici, a imaju sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u drugim državama članicama EU (u ovom primjeru: Slovenija, Austrija i Belgija) moguće je primijeniti POSEBAN POSTUPAK OPOREZIVANJA*

**Poseban postupak oporezivanja za
telekomunikacijske usluge, usluge
radijskog i televizijskog emitiranja i
elektronički obavljene usluge
osobama koje nisu porezni
obveznici (čl. 118. – 125.h ZPDV)**

**Poseban postupak oporezivanja elektroničkih i
telekomunikacijskih usluga (MOSS)**

- Od 1.1.2015. za porezne obveznike iz EU omogućen je i posebni (pojednostavljeni) postupak oporezivanja navedenih usluga koje se obavljaju u drugim državama članicama EU osobama koje nisu porezni obveznici
- Mini One Stop Shop (MOSS)
 - program oporezivanja usluga na jednom mjestu
 - hrvatski porezni obveznik može predmetne usluge prijavljivati na jednom mjestu i to u RH!
 - Postupak nije obavezan!
 - ⇒ ako porezni obveznik ne odabere mogućnost oporezivanja po posebnom postupku, predmetne usluge mora prijavljivati u svakoj državi članici posebno

Poseban postupak oporezivanja elektroničkih i telekomunikacijskih usluga (MOSS)

- Porezni obveznik koji odluči primjenjivati poseban postupak i registrira se u program MOSS
 - elektronički tromjesečno podnosi prijavu PDV-a za poseban postupak oporezivanja (posebna prijava)
 - ⇒ detaljno navodeći isporuke telekomunikacijskih usluga, radijskog i TV emitiranja i elektronički isporučene usluga osobama koje nisu porezni obveznici u drugim državama članicama, s pripadajućim PDV-om
- Država članica u kojoj je porezni obveznik prijavljen u program MOSS - podnesene prijave (zajedno s plaćenim PDV-om) prenosi državi članici u kojoj je usluga oporeziva
- Prijave PDV-a za poseban postupak dopunske su standardnoj prijavi PDV-a

Poseban postupak oporezivanja elektroničkih i telekomunikacijskih usluga (MOSS)

- Hrvatski porezni obveznici koji se odluče primjenjivati poseban postupak – prijavu u MOSS moraju obaviti u RH!
- Poseban postupak se ne može primijeniti na usluge obavljene u RH!
- Porezni obveznik nema pravo za navedene usluge odbiti pretporez putem redovne prijave PDV-a
 - pravo na povrat PDV-a ostvaruje zahtjevom za povrat u državi članici u kojoj se navedene usluge obavljaju
- Prijava za posebni postupak podnosi se elektroničkim putem do 20. u mjesecu koji slijedi nakon tromjesečja na koje se prijava podnosi
- PDV se temeljem prijave za posebni postupak plaća u kunama najkasnije do roka za podnošenje prijave (po stopi propisanoj u DČ u kojoj se nalazi primatelj usluge)

Obveza registriranja za potrebe PDV-a (dodjeljivanje PDV identifikacijskog broja)

Registriranje za potrebe PDV-a (čl. 77. ZPDV i čl. 154. PPDV)

- Dodjeljivanjem PDV identifikacijskog broja pravna ili fizička osoba se na području EU identificira kao porezni obveznik
- Registracija za potrebe PDV-a ne znači nužno i ulazak u sustav PDV-a...
 - mali porezni obveznici i pravne osobe koje nisu porezni obveznici, registracijom za potrebe PDV-a ne upisuju se u registar obveznika PDV-a (samo im se dodjeljuje PDV IB)
- Hrvatski PDV identifikacijski broj sadržava oznaku države HR i 11 znamenki OIB-a
 - EORI broj koji dodjeljuje Carinska uprava, koji je alfanumerički identičan PDV identifikacijskom broju, ne smatra se PDV identifikacijskim brojem

Registriranje za potrebe PDV-a

- Porezni obveznik koji je upisan u registar obveznika PDV-a
 - obvezan je podnijeti zahtjev za izdavanje PDV identifikacijskog broja prije obavljanja transakcija unutar EU
- Svaki porezni obveznik (bez obzira je li upisan u registar obveznika PDV-a)
 - obvezan je podnijeti zahtjev za izdavanje PDV identifikacijskog broja:
 - ⇒ prije obavljanja usluga za koje je primatelj u drugoj državi članici obvezan platiti PDV prema čl. 196. Direktive (čl. 17. st. 1. ZPDV – temeljno načelo)
 - ⇒ prije primanja usluga iz čl. 75. st. 1. toč. 6. ZPDV (čl. 17. st. 1. ZPDV – temeljno načelo)

Primjeri – porezni obveznici upisani u registar obveznika PDV-a:

- *Hrvatski porezni obveznik obavlja konzultantsku uslugu poreznom obvezniku iz Austrije*
 - usluga iz čl. 17. st. 1. ZPDV, oporezivanje u Austriji – hrvatski porezni obveznik obavlja uslugu unutar EU
 - 15 dana prije obavljanja usluge, hrvatski porezni obveznik mora se registrirati za potrebe PDV-a
- *Hrvatski porezni obveznik prima uslugu prijevoza dobara od poreznog obveznika iz Njemačke*
 - usluga iz čl. 17. st. 1. ZPDV, oporezivanje u RH – njemački porezni obveznik obavlja uslugu unutar EU
 - 15 dana prije primanja usluge, hrvatski porezni obveznik mora se registrirati za potrebe PDV-a
- *Hrvatski porezni obveznik obavlja uslugu na nekretnini koja se nalazi u RH poreznom obvezniku iz Slovenije*
 - usluga iz čl. 19. ZPDV, oporezivanje u RH – hrvatski porezni obveznik obavlja uslugu u RH (ne smatra se uslugom unutar EU)
 - hrvatski porezni obveznik nije obvezan registrirati se za potrebe PDV-a

Registriranje za potrebe PDV-a

- **Mali porezni obveznici**
 - ♦ mali porezni obveznik koji
 - ⇒ obavlja usluge na području druge države članice za koje je primatelj usluga u drugoj državi članici obvezan platiti PDV prema čl. 196. Direktive Vijeća 2006/112/EZ (odnosi se na usluge iz čl. 17. st. 1. ZPDV-a) i
 - ⇒ prima usluge iz čl. 75. st. 1. toč. 6. ZPDV-a (odnosi se na usluge iz čl. 17. st. 1. ZPDV-a)
 - ♦ obvezan je Poreznoj upravi podnijeti zahtjev za izdavanje PDV identifikacijskog broja najkasnije 15 dana prije početka obavljanja odnosno primanja takvih usluga

Primjeri – mali porezni obveznici:

- *Hrvatski građanin iznajmljivač apartmana prima uslugu posredovanja pri punjenju svojih smještajnih kapaciteta od poreznog obveznika iz Irske*
 - ♦ usluga iz čl. 17. st. 1. ZPDV, oporezivanje u RH – irski porezni obveznik obavlja uslugu unutar EU
 - ♦ 15 dana prije primanja usluge, hrvatski građanin (iznajmljivač) mora se registrirati za potrebe PDV-a
- *Hrvatski obrtnik izvan sustava PDV-a obavlja uslugu prijevoza dobara na relaciji Zagreb – Split poreznom obvezniku iz Slovenije*
 - ♦ usluga iz čl. 17. st. 1. ZPDV, oporezivanje u Sloveniji – hrvatski obrtnik obavlja uslugu unutar EU
 - ♦ 15 dana prije obavljanja usluge, hrvatski obrtnik mora se registrirati za potrebe PDV-a

Registriranje za potrebe PDV-a

- **Pravne osobe koje nisu porezni obveznici**
 - ministarstva, županije, gradovi, općine, komore i sl.
 - pravna osoba koja nije porezni obveznik i koja nije prešla propisani prag stjecanja dobara unutar EU-a u visini od 77.000,00 kn
 - nije obvezna podnijeti zahtjev za izdavanje PDV identifikacijskog broja kad prima usluge iz čl. 17. st. 1. ZPDV

**Usluge obavljene inozemnom
poreznom obvezniku sa sjedištem
u EU ili u trećim zemljama**

Obveza izdavanja računa

- Svaki porezni obveznik obavezan je izdati račun za (čl. 78. st. 1. ZPDV):
 1. isporuke dobara i usluga koje je obavio drugom poreznom obvezniku ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik,
 2. isporuke dobara u smislu čl. 13. st. 3. i 4. ZPDV,
 3. isporuke dobara izvršene u skladu s uvjetima utvrđenima čl. 41. st. 1. ZPDV,
 4. svaki predujam primljen prije obavljene isporuke dobara iz točaka 1. i 2. i
 5. svaki predujam primljen od drugoga poreznog obveznika ili pravne osobe koja nije porezni obveznik prije završetka obavljanja usluga

Obvezni elementi računa prema ZPDV (čl. 79. st. 1. ZPDV)

1. broj računa i datum izdavanja,
2. ime i prezime (naziv), adresu, OIB ili PDV IB poreznog obveznika koji je isporučio dobra ili obavio usluge (prodavatelja),
3. ime i prezime (naziv), adresu, OIB ili PDV IB poreznog obveznika kome su isporučena dobra ili obavljene usluge (kupca),
4. količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu i količinu obavljenih usluga,
5. datum isporuke dobara ili obavljenih usluga ili datum primitka predujma u računu za predujam, ako se taj datum može odrediti i razlikuje se od datuma izdavanja računa,
6. jediničnu cijenu bez PDV-a, odnosno iznos naknade za isporučena dobra ili obavljene usluge, razvrstane po stopi PDV-a,
7. popuste ili rabate ako nisu uključeni u jediničnu cijenu,
8. stopu PDV-a,
9. iznos PDV-a razvrstan po stopi PDV-a, osim ako se primjenjuje posebni postupak za koji je u smislu ovoga Zakona taj podatak isključen,
10. zbrojni iznos naknade i PDV-a.

Dodatni elementi računa prema ZPDV kada se usluge obavljaju ino poreznim obveznicima

- Porezni obveznik obvezan je u računu iskazivati **OIB**
 - za transakcije unutar EU porezni obveznik obvezan je u računu iskazati **PDV identifikacijski broj** (čl. 79. st. 2. ZPDV)
- U slučaju kada je **primatelj dobara ili usluga obvezan platiti PDV** isporučitelj u računu mora navesti "*prijenos porezne obveze*" ili engleski izraz "*reverse charge*" (čl. 79. st. 7. ZPDV)
- Porezni obveznik koji obavlja **oslobođene isporuke usluga** mora se u računu pozvati na odredbe ZPDV-a kojim je to oslobođenje propisano (čl. 79. st. 3. ZPDV)
- Porezni obveznik koji primjenjuje **posebne postupke oporezivanja** na računu mora navesti odgovarajuće klauzule (čl. 79. st. 4. i 5. ZPDV)
 - npr. "*posebni postupak oporezivanja – putničke agencije*"

Evidencije i prijave PDV-a kod obavljanja usluga ino poreznim obveznicima

- Radi osiguravanja podataka o izdanim računima, porezni obveznik mora voditi Knjigu izdanih (izlaznih) računa – Knjiga I-RA (čl. 163. st. 3. PPDV)
- Porezni obveznik obavljene isporuke dobara i usluga evidentira u prijavi PDV-a – Obrazac PDV (čl. 85. ZPDV)
 - podnosi se do 20. slijedećeg mjeseca
- Porezni obveznik usluge iz čl. 17. st. 1. ZPDV koje obavlja poreznim obveznicima iz drugih država članica EU (za koje primatelj obračunava PDV) evidentira u Zbirnoj prijavi za isporuke dobara i usluga u druge države članice EU – Obrazac ZP (čl. 88. ZPDV)
 - podnosi se do 20. slijedećeg mjeseca

Postupanja hrvatskih poreznih obveznika upisanih u registar obveznika PDV-a

- *Hrvatski porezni obveznik obavlja konzultantsku uslugu poreznom obvezniku iz druge države članice EU*
 - usluga iz čl. 17. st. 1. ZPDV (B2B – oporezivanje prema temeljnom načelu u državi primatelja)
 - hrvatski porezni obveznik ispostavlja račun bez obračunanog PDV-a
 - na računu navodi klauzulu “prijenos porezne obveze” ili “reverse charge”
 - stupac br. 10 Knjige I-RA
 - red. br. I.4. Obrasca PDV (podnosi se do 20. slijedećeg mjeseca)
 - red. br. 14. Obrasca ZP – Zbirna prijava (podnosi se do 20. slijedećeg mjeseca)

www.teb.hr

85

Postupanja hrvatskih poreznih obveznika upisanih u registar obveznika PDV-a

- *Hrvatski porezni obveznik obavlja uslugu na nekretnini u RH poreznom obvezniku iz druge države članice EU*
 - usluga iz čl. 19. ZPDV (oporezivanje prema mjestu gdje je nekretnina – u Hrvatskoj)
 - hrvatski porezni obveznik ispostavlja račun s obračunanim PDV-om
 - stupac br. 21 i 22 Knjige I-RA
 - red. br. II.3. Obrasca PDV (podnosi se do 20. slijedećeg mjeseca)
 - usluga je iz čl. 19. ZPDV (oporeziva u RH) i ne iskazuje se u Obrascu ZP

www.teb.hr

86

Postupanja hrvatskih poreznih obveznika upisanih u registar obveznika PDV-a

- *Hrvatski porezni obveznik obavlja uslugu prijevoza dobara poreznom obvezniku iz treće zemlje*
 - usluga iz čl. 17. st. 1. ZPDV (B2B – oporezivanje prema temeljnom načelu u državi primatelja)
 - hrvatski porezni obveznik ispostavlja račun bez obračunanog PDV-a
 - na računu navodi klauzulu “*prijenos porezne obveze*” ili “*reverse charge*”
 - stupac br. 11 Knjige I-RA
 - red. br. I.5. Obrasca PDV (podnosi se do 20. slijedećeg mjeseca)
 - ne podnosi se Obrazac ZP (treća zemlja)

Postupanja hrvatskih poreznih obveznika upisanih u registar obveznika PDV-a

- *Hrvatski porezni obveznik naplaćuje kotizaciju za kongres koji se održava u RH poreznom obvezniku iz treće zemlje*
 - usluga iz čl. 21. st. 1. ZPDV (oporezivanje prema mjestu održavanja kongresa – u Hrvatskoj)
 - hrvatski porezni obveznik ispostavlja račun s obračunanim PDV-om
 - stupac br. 21 i 22 Knjige I-RA
 - red. br. II.3. Obrasca PDV (podnosi se do 20. slijedećeg mjeseca)
 - ne podnosi se Obrazac ZP (treća zemlja)

Postupanja hrvatskih poreznih obveznika upisanih u registar obveznika PDV-a

- *Hrvatski porezni obveznik obavlja uslugu na nekretnini u drugoj državi (EU ili treća zemlja) poreznom obvezniku iz te druge države*
 - usluga iz čl. 19. ZPDV (oporezivanje prema mjestu gdje je nekretnina – u toj drugoj državi) - ne obračunava se hrvatski PDV
 - **PROVJERITI SVOJE POREZNE OBVEZE U TOJ DRŽAVI!**
 - ako se prema propisima te države prenosi porezna obveza na primatelja:
 - ⇒ HR račun bez PDV-a
 - ⇒ stupac br. 11 Knjige I-RA; red. br. I.5. Obrasca PDV
 - ako se ne prenosi porezna obveza (hrvatski porezni obveznik mora obaviti registraciju za potrebe PDV-a u toj državi):
 - ⇒ račun po propisima te države
 - ⇒ ne iskazuje se u hrvatskim poreznim evidencijama, nego u poreznim evidencijama te države

www.teb.hr

89

Postupanja hrvatskih poreznih obveznika koji nisu u registru obveznika PDV-a (mali porezni obveznici)

- *Hrvatski mali porezni obveznik obavlja uslugu prijevoza dobara poreznom obvezniku iz druge države članice EU*
 - usluga iz čl. 17. st. 1. ZPDV (B2B – oporezivanje prema temeljnom načelu u državi primatelja)
 - registracija za potrebe PDV-a (PDV identifikacijski broj)
 - hrvatski MPO ispostavlja račun bez obračunanog PDV-a
 - na računu navodi klauzulu “*prijenos porezne obveze*” ili “*reverse charge*”
 - red. br. I.4. Obrasca PDV (podnosi se do 20. slijedećeg mjeseca) – samo za mjesec u kojem je obavljena usluga
 - red. br. 14. Obrasca ZP – Zbirna prijava (podnosi se do 20. slijedećeg mjeseca) – samo za mjesec u kojem je obavljena usluga

www.teb.hr

90

Postupanja hrvatskih poreznih obveznika koji nisu u registru obveznika PDV-a (mali porezni obveznici)

- *Hrvatski mali porezni obveznik obavlja konzultantsku uslugu poreznom obvezniku iz treće zemlje*
 - usluga iz čl. 17. st. 1. ZPDV (B2B – oporezivanje prema temeljnom načelu u državi primatelja)
 - nije potrebna registracija za potrebe PDV-a (PDV identifikacijski broj)
 - hrvatski MPO ispostavlja račun bez obračunanog PDV-a
 - na računu navodi klauzulu “*prijenos porezne obveze*” ili “*reverse charge*”
 - red. br. I.5. Obrasca PDV (podnosi se do 20. slijedećeg mjeseca) – samo za mjesec u kojem je obavljena usluga
 - ne podnosi se Obrazac ZP (treća zemlja)

Postupanja hrvatskih poreznih obveznika koji nisu u registru obveznika PDV-a (mali porezni obveznici)

- *Hrvatski mali porezni obveznik obavlja uslugu na nekretnini u RH poreznom obvezniku iz druge države (EU ili treća zemlja)*
 - usluga iz čl. 19. ZPDV (oporezivanje prema mjestu gdje je nekretnina – u Hrvatskoj)
 - hrvatski MPO ispostavlja račun bez PDV-a
 - na računu se navodi klauzula “*oslobođeno plaćanja PDV-a prema čl. 90. st. 2. ZPDV*”
 - usluga se ne iskazuje u PDV prijavama (mjesto oporezivanja je Hrvatska – MPO nije u sustavu PDV-a)

Registriranje tuzemnih poreznih obveznika za potrebe PDV-a u inozemstvu

Kako prepoznati situaciju - mjesto obavljanja isporuke?

- Obveza registriranja za potrebe PDV-a u drugim državama nije regulirana tuzemnim propisima!
- Utvrditi mjesto obavljanja isporuke kod isporuka s elementom inozemnosti
 - mjesto obavljanja isporuke RH – nema obveze registracije u drugoj državi
 - mjesto obavljanja isporuke izvan RH – moguća obveza registracije u drugoj državi
 - ⇒ obveza registracije načelno ovisi o tome može li se porezna obveza prenijeti na primatelja u drugoj državi...

Regulativa EU

- *čl. 214. Direktive Vijeća 2006/112/EZ*
 - Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se PDV IB dodijeli:
 - ⇒ svakom poreznom obvezniku koji na njihovom području obavlja oporezive isporuke dobara/usluga za koje postoji pravo na odbitak pretporeza, osim isporuka za koje je primatelj dobara dužan platiti PDV (prijenos porezne obveze)
 - ⇒ svakom poreznom obvezniku koji na području države članice obavlja oporeziva stjecanja dobara
 - ⇒ svakom poreznom obvezniku koji na području države članice prima usluge za koje je dužan platiti PDV (prijenos porezne obveze)

Registriranje za potrebe PDV-a u drugoj državi članici EU - primjer

Usluge povezane s nekretninama

- mjesto oporezivanja je mjesto gdje se nalazi nekretnina
 - hrvatski porezni obveznik obavlja uslugu na nekretnini u Mađarskoj mađarskom građaninu (nije porezni obveznik)
 - ⇒ hrvatski porezni obveznik će **gotovo sigurno imati obvezu registrirati se za potrebe PDV-a u Mađarskoj** te na predmetnu uslugu obračunati mađarski PDV – provjeriti mađarski propis (ili angažirati poreznog zastupnika u Mađarskoj)
 - hrvatski porezni obveznik obavlja uslugu na nekretnini u Mađarskoj mađarskom poreznom obvezniku
 - ⇒ **prijenos porezne obveze ili registracija** – provjeriti mađarski propis (ili angažirati poreznog zastupnika u Mađarskoj)

Registriranje za potrebe PDV-a u trećoj zemlji - primjer

Konzultantske usluge

- hrvatski porezni obveznik obavlja konzultantske usluge poreznom obvezniku iz Rusije
 - primjena čl. 17. st. 1. ZPDV-a
 - ⇒ mjesto oporezivanja u Rusiji – hrvatski porezni obveznik obavlja prijenos porezne obveze
- hrvatski porezni obveznik obavlja konzultantske usluge ruskom građaninu (nije porezni obveznik)
 - primjena čl. 24. ZPDV-a
 - ⇒ mjesto oporezivanja u Rusiji – provjeriti ruski propis u vezi registriranja i plaćanja PDV-a u Rusiji (ili angažirati poreznog zastupnika u Rusiji)

www.teb.hr

TEB poslovno savjetovanje

www.teb.hr

PDV praktikum

Obračun PDV-a kod usluga s inozemstvom II. dio

mr. sc. *Ida Dojčić*

S Vama od 1950!

TEB poslovno savjetovanje

Usluge s inozemstvom

PDV u EU

Usluge u sustavu PDV-a

- obavljanje usluga → svaka transakcija koja se ne smatra isporukom dobara
- obavljanjem usluga također se smatra:
 - prijenos prava
 - ⇒ korištenje prava poput autorskih prava, patenata, licencija, zaštitnog znakovlja i sl.
 - ⇒ pravo se prodaje ili prenosi od strane osobe koja ima to pravo na drugu osobu
 - suzdržavanje od neke radnje ili trpljenje neke radnje ili stanja
 - ⇒ usluge obuhvaćaju sve situacije u kojima se porezni obveznik dogovori s drugom osobom da neće izvršiti neku gospodarsku aktivnost, neće se natjecati ili će trpjeti neku radnju ili situaciju
 - ⇒ npr. ugovor između dva maloprodajna poduzeća da neće otvarati podružnice na određenoj dogovorenoj udaljenosti jedan od drugoga

Usluge u sustavu PDV-a

- obavljanjem usluga također se smatra:
 - obavljanje usluga po nalogu nadležnih državnih tijela ili u njihovo ime ili na temelju odredbi zakona
 - ⇒ predmet oporezivanja PDV-om samo ako ih porezi obveznik koji djeluje kao takav pruža u RH uz naknadu
 - korištenje dobara koja čine dio poslovne imovine poreznog obveznika za njegove privatne potrebe ili privatne potrebe njegovih zaposlenika
 - obavljanje usluga bez naknade od strane poreznog obveznika za njegove privatne potrebe ili privatne potrebe njegovih zaposlenika
 - razmjena usluga
 - ⇒ pružanje usluga u zamjenu za isporuku dobara ili pružanje druge usluge umjesto naknade

Usluge u sustavu PDV-a

- usluge koje nisu predmet oporezivanja PDV-om
 - usluge koje zaposlenik pruža u okviru ugovora o radu
 - vlasnička naknada
 - ⇒ samo posjedovanje udjela i primanje dividendi u tom smislu nije gospodarska aktivnost, te sukladno tome nije u okviru područja primjene PDV-a
 - ⇒ dobivanje naknade je samo posljedica vlasništva nad udjelima/dionicama i ne smatra eksploatacijom imovine
 - plaćanje nadoknade na ime pretrpljene štete
 - kamate koje je isporučitelj zaračunao kupcu za zakašnjelo plaćanje
 - transakcije unutar istog poreznog obveznika

Usluge između matičnog društva i podružnice

Primjer: Usluga ustupanja osoblja

- matično društvo iz Austrije obavi uslugu ustupanja osoblja podružnici u RH ⇒ podružnica u RH na primljenu uslugu nije obvezna obračunati PDV
- matično društvo iz RH obavi uslugu ustupanja osoblja podružnici u BiH ⇒ usluga ustupanja osoblja podružnici u BiH nije oporeziva PDV-om obzirom da unutar istog poreznog obveznika ne dolazi do prometa koji podliježe oporezivanju
- čl. 6. st. 4. Pravilnika o PDV-u: Unutar istog poreznog obveznika ne dolazi do prometa koji podliježu oporezivanju budući da nema drugog sudionika u isporuci dobara ili usluga.

Usluge u zajedničkom sustavu PDV-a

- mjestom obavljanja usluga poreznom obvezniku koji djeluje kao takav je mjesto sjedišta tog poreznog obveznika (B2B usluge)
 - čl. 17. st. 1. Zakona o PDV-u, čl. 44. Direktive 2006/112/EZ
- usluge obavljene stalnoj poslovnoj jedinici poreznog obveznika u mjestu koje je različito od mjesta sjedišta poreznog obveznika ⇒ mjesto obavljanja usluga je sjedište SPJ
- ako ne postoji sjedište ili SPJ ⇒ mjesto obavljanja usluge je prebivalište ili boravište poreznog obveznika primatelja usluge
- *Provedbena uredba Vijeća (EU) 282/2011 od 15. ožujka 2011.*
 - u svrhu primjene čl. 44. i 45. Direktive 2006/112/EZ, mjesto poslovnog nastana poreznog obveznika je mjesto obavljanja funkcija središnje uprave poslovnog subjekta
 - propisan način utvrđivanja

Usluge u zajedničkom sustavu PDV-a

- da bi se utvrdilo mjesto poslovnog nastana u obzir se uzima:
 - mjesto na kojem se donose najvažnije odluke o općem upravljanju poslovnim subjektom
 - mjesto sjedišta poslovnog subjekta
 - mjesto sastajanja uprave
 - ⇒ kada temeljem tih kriterija nije moguće pouzdano utvrditi mjesto poslovnog nastana poslovnog subjekta → prevaga je na strani mjesta na kojem se donose važne odluke o općem upravljanju poslovnim subjektom
- poštanska adresa ne može se smatrati mjestom poslovnog nastana poreznog obveznika (čl. 10. Uredbe)

Usluge u zajedničkom sustavu PDV-a

- **čl. 11. Provedbene uredbe** → „stalni poslovni nastan“
 - svaki poslovni nastan, koji nije mjesto poslovnog nastana iz čl. 10. Uredbe, s dostatnim stupnjem stalnosti i odgovarajućom strukturom u smislu ljudskih i tehničkih resursa zahvaljujući kojima se mogu primiti i koristiti usluge isporučene za njegove potrebe
 - dodjela identifikacijskog broja obveznika PDV-a sama po sebi nije dovoljna da se smatra da porezni obveznik ima stalni poslovni nastan
 - npr. ako porezni obveznik - nerezident u RH unajmljuje virtualni ured s ciljem zaprimanja pošte ili korištenja poštanske adrese → prijenos porezne obveze na primatelja (čl. 17. st. 1. Zakona)
 - ukoliko davanje u zakup virtualnog ureda podrazumijeva i korištenje ljudskih odnosno tehničkih resursa u nekretnini u RH → radi se o usluzi vezanoj uz nekretninu (čl. 19. Zakona)
- ⇒ Mišljenje PU, KI: 410-19/16-01/117 od 30.8.2016.

Usluge u zajedničkom sustavu PDV-a

- ukoliko mjesto pružanja usluga ovisi o tome da li je kupac porezni obveznik ili nije porezni obveznik ⇒ pružatelj usluga će odrediti status kupca temeljem slijedećih kriterija:
 - porezni obveznik koji obavlja i aktivnosti ili transakcije koje nisu oporezive isporuke dobara i pružanje usluga (u smislu čl. 4. st. 1. Zakona o PDV-u)
 - *mora se smatrati poreznim obveznikom vezano na sve usluge koje mu se pružaju*
 - pravna osoba koja nije porezni obveznik, a registrirana je (ili mora biti registrirana) za potrebe PDV-a (jer su njezina stjecanja dobara unutar Europske unije predmet oporezivanja PDV-om)
 - *smatra se poreznim obveznikom*
- *čl. 16. Zakona o PDV-u*

Usluge u sustavu PDV-a

- odredbe o mjestu obavljanja usluga propisane su čl. 17. – 26. Zakona o PDV-u
- ovisno o primatelju usluge ⇒ dva su opća pravila za određivanje mjesta obavljanja usluga
 - mjestom obavljanja usluga poreznom obvezniku koji djeluje kao takav smatra se mjesto sjedišta tog poreznog obveznika (čl. 17. st. 1. Zakona o PDV-u)
 - mjestom obavljanja usluga osobi koja nije porezni obveznik smatra se mjesto u kojem isporučitelj ima sjedište (čl. 17. st. 2. Zakona o PDV-u)
- međutim, ova dva opća pravila primjenjuju se samo ako se ne primjenjuje ni jedna od nekoliko iznimaka
 - posebne odredbe o mjestu oporezivanja određenih usluga (čl. 18.-26. Zakona o PDV-u)

Usluge u sustavu PDV-a

- Status korisnika → porezni obveznik ili osoba koja nije porezni obveznik
- Korisnik ima sjedište unutar Europske unije
 - ❖ korisnik je dostavio svoj PDV identifikacijski broj
 - može se smatrati da je porezni obveznik
 - ⇒ čl. 17. st. 1. Zakona o PDV-u
 - ❖ korisnik nije dostavio svoj PDV identifikacijski broj
 - može se smatrati da nije porezni obveznik
 - čl. 17. st. 2. Zakona o PDV-u

Usluge u sustavu PDV-a

- Korisnik ima sjedište izvan EU-a
 - a) korisnik je dostavio potvrdu od nadležnih poreznih tijela
 - može se smatrati da je korisnik porezni obveznik
 - čl. 17. st. 1. Zakona o PDV-u
 - b) isporučitelj ima neki drugi dokaz da je korisnik porezni obveznik
 - može se smatrati da je korisnik porezni obveznik
 - čl. 17. st. 1. Zakona o PDV-u
 - c) isporučitelj ne može dokazati da je korisnik porezni obveznik
 - može se smatrati da korisnik nije porezni obveznik
 - čl. 17. st. 2. Zakona o PDV-u

Usluge u sustavu PDV-a

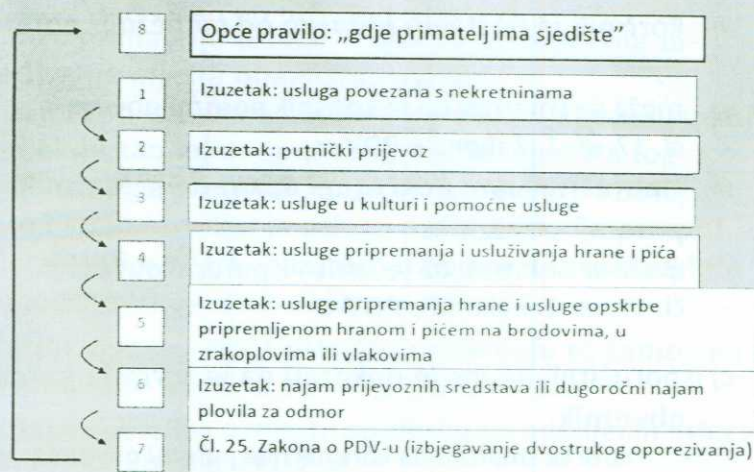
- B2B – temeljno pravilo (čl. 17. st. 1. Zakona)
 - sjedište poduzetnika - primatelja usluge (prebivalište ili uobičajeno boravište) ili sjedište poslovne jedinice
 - primatelj usluge može biti:
 - ⇒ porezni obveznik iz EU
 - ⇒ porezni obveznik iz treće zemlje (izvan EU)
 - ⇒ porezni obveznik iz trećeg područja
 - obrnuti postupak oporezivanja (*reverse charge*) ⇒ PDV plaća primatelj usluge
 - podmirenje obveze bez novčanog tijeka
- B2C – temeljno pravilo (čl. 17. st. 2. Zakona)
 - sjedište poreznog obveznika – pružatelja usluge
 - izuzeci od temeljnog načela

www.teb.hr

111

Usluge s inozemstvom

Obavljanje usluga poreznom obvezniku koji djeluje kao takav

112

Usluge s inozemstvom	
Obavljanje usluga osobi koja nije porezni obveznik Supply of services to a non-taxable person	
12	Opće pravilo: „gdje primatelj ima sjedište”
1	Izuzetak: usluga povezana s nekretninama
2	Izuzetak: usluge koje obavlja posrednik u tuđe ime i za tuđi račun
3	Izuzetak: putnički prijevoz, prijevoz dobara u inozemstvo ili iz inozemstva
4	Izuzetak: usluge i pomoćne usluge u vezi s kulturnim umjetničkim, sportskim, znanstvenim, obrazovnim, zabavnim i sl. aktivnostima
5	Izuzetak: usluge procjene pokretnih materijalnih dobara i radovi na takvim dobrima
6	Izuzetak: najam prijevoznih sredstava ili dugoročni najam plovila za odmor
7	Izuzetak: određene usluge osobi koja nije porezni obveznik i koja ima sjedište izvan EU-a
8	Izuzetak: usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića
9	Izuzetak: usluge pripremanja hrane i usluge opskrbe pripremljenom hranom i pićem na brodovima, u zrakoplovima ili vlakovima
10	Čl. 25. Zakona o PDV-u (izbjegavanje dvostrukog oporezivanja)
11	Čl. 26. Zakona o PDV-u (telekomunikacijske, radio i TV usluge, elektronički obavljene usluge)

113

Usluge - PDV identifikacijski broj

- Prema odredbama čl. 214. Direktive 2006/112/EZ države članice PDV identifikacijski broj dodjeljuju:
 - svakom poreznom obvezniku, osim onima koji povremeno isporučuju nova prijevozna sredstva, koji na području neke DČ obavlja isporuke dobara ili usluga za koje postoji pravo na odbitak PDV-a, osim ako je obveznik plaćanja PDV-a primatelj dobara ili usluga
 - svakom poreznom obvezniku ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik, koji unutar EU-a stječu dobra koja podliježu obvezi plaćanja PDV-a ili su se opredijelili za oporezivanje stjecanja dobara

MPO

Usluge - PDV identifikacijski broj

- države članice PDV identifikacijski broj dodjeljuju
 - svakom poreznom obvezniku koji na njihovom području obavlja stjecanje dobara unutar EU-a za potrebe obavljanja poduzetničke djelatnosti koje se obavljaju izvan toga područja
 - svakom poreznom obvezniku koji na njihovom području prima usluge za koje je kao primatelj usluge obavezan platiti PDV
 - svakom poreznom obvezniku koji ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište na njihovom području, a pruža usluge na području druge države članice za koje je PDV dužan platiti primatelj tih usluga

PDV identifikacijski broj

- nemaju obvezu podnošenja zahtjeva za izdavanje PDV identifikacijskog broja:
 - porezni obveznici koji primjenjuju posebni postupak oporezivanja malih poreznih obveznika
 - porezni obveznici koji obavljaju isključivo transakcije oslobođene plaćanja PDV-a
 - porezni obveznici koji povremeno isporučuju nova prijevozna sredstva
 - ⇒ sve dok:
 - ne obavljaju stjecanja koja su predmet oporezivanja PDV-om ili
 - ne počnu obavljati i primati usluge unutar EU-a za koje je obveznik plaćanja PDV-a primatelj usluge

Primljene usluge od ino-poduzetnika

Primjeri: Usluge ino-poreznih obveznika

- *Marketinški ured sa sjedištem u SAD-u pruža usluge oglašavanja jednom hotelu u RH. Usluge su obavljene u RH, budući da je primatelj usluga porezni obveznik koji djeluje kao takav, sa sjedištem u RH i registriran je u RH za potrebe PDV-a.*
- *Usluge podliježu hrvatskome PDV-u. Hotel u RH je osoba obvezna platiti PDV.*
- *Francuski pružatelj internetskih usluga pruža uslugu satelitskog pristupa Internetu jednom osiguravajućem društvu u Hrvatskoj. Usluge su obavljene u RH, budući da je primatelj usluga porezni obveznik koji djeluje kao takav, sa sjedištem u RH. Usluge podliježu hrvatskome PDV-u. Osiguravajuće društvo u RH je osoba obvezna platiti PDV.*

Primljene usluge od ino-poduzetnika

Primjeri: Usluge ino-poreznih obveznika

- *Španjolsko trgovačko društvo iznajmljuje fotokopirni uređaj hrvatskome društvu koje je mali porezni obveznik. Usluge su obavljene u RH, budući da je primatelj usluga porezni obveznik koji djeluje kao takav, sa sjedištem u RH i obvezan je registrirati se u RH za potrebe PDV-a, jer je primatelj ovih usluga (vidi čl. 77. st. 5. Zakona o PDV-u). Usluge podliježu hrvatskome PDV-u.*
- *Mali porezni obveznik u Hrvatskoj je osoba obvezna platiti PDV.*
- *Njemački konzultant pruža usluge savjetovanja jednoj banci u Hrvatskoj. Usluge su obavljene u RH, budući da je primatelj usluga porezni obveznik koji djeluje kao takav, sa sjedištem u Hrvatskoj i registriran je u Hrvatskoj za potrebe PDV-a. Usluge podliježu hrvatskome PDV-u.*
- *Banka u RH je osoba obvezna platiti PDV.*

323

323

Primljene usluge od ino-poduzetnika

- Obveza plaćanja PDV-a na oporezive isporuke dobara i usluga u RH
 - čl. 75. st. 1. toč. 6. Zakona o PDV-u ⇒ PDV plaća svaki porezni obveznik ili pravna osoba koja nije porezni obveznik, a registrirana je za potrebe PDV-a, kojoj se obavljaju usluge iz čl. 17. st. 1. Zakona ako te usluge obavlja porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu.
 - čl. 75. st. 2. Zakona o PDV-u ⇒ Ako oporezive isporuke dobara ili usluga obavlja porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu, PDV plaća porezni obveznik, odnosno pravna osoba koja nije porezni obveznik, ali je registrirana za potrebe PDV-a, kojemu je obavljena isporuka dobara ili usluga.

B2B

B2B

Primljene usluge od ino-poduzetnika

- čl. 150. st. 4. Pravilnika o PDV-u: *Poreznim obveznikom iz čl. 75. st. 1. toč. 6. i čl. 75. st. 2. Zakona koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu smatra se porezni obveznik sa sjedištem, prebivalištem ili uobičajenim boravištem u drugoj državi članici Europske unije ili u trećoj zemlji neovisno o tome ima li ili nema dodijeljen hrvatski PDV identifikacijski broj.*
- ako isporuke dobara i usluga za koje je mjesto oporezivanja u tuzemstvu obavlja strani porezni obveznik tada PDV plaća:
 - svaki porezni obveznik uključujući i malog poreznog obveznika, neovisno o tome ima li ili nema PDV IB
 - pravna osoba koja nije porezni obveznik, a ima dodijeljen PDV OB
 - strani porezni obveznik koji ima dodijeljen hrvatski PDV IB